

**IZVJEŠĆE AKCIJSKOG PLANA ZA 2020.
SOCIJALNOG PLANA GRADA ZAGREBA 2014. - 2020.
- sažetak-**

**Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom
lipanj, 2021.**

Gradska skupština Grada Zagreba 22. prosinca 2003. donijela je **Program socijalne politike Grada Zagreba za razdoblje 2004. do 2007.** Dokument je predstavljao kvalitetan strateški okvir u razvoju socijalne politike Grada Zagreba za četverogodišnje razdoblje.

Program socijalne politike Grada Zagreba za razdoblje 2009. do 2012., kojeg je donijela Gradska skupština Grada Zagreba u veljači 2009., predstavljao je strateški dokument za razvoj socijalne politike Grada Zagreba izrađen od strane relevantnih dionika u provođenju socijalne politike u Gradu Zagrebu.

Nadalje, uvođenjem zakonske obveze Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20; u daljnjem tekstu: Zakon) proces socijalnog planiranja radi procjene prioriteta socijalne politike s težištem na analizi mreže socijalnih usluga obaveza je jedinica područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba, a da bi se osigurala kvalitetnija horizontalna i vertikalna koordinacija u području socijalne politike na različitim razinama vlasti, od javnih službi, pružatelja socijalnih usluga, korisnika do svih drugih dionika socijalne politike.

Radi izrade Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. – 2020. s naglaskom na utvrđivanje postignuća i prioriteta u razvoju socijalnih usluga, napravljeno je više analiza u skladu s prepoznatim problemima i prioritetima u širenju mreže izvaninstitucionalnih socijalnih usluga na radionicama s brojnim sudionicima socijalnog planiranja na području Grada Zagreba tijekom 2012. i 2013. Analizom mreže usluga identificirana su glavna postignuća i resursi te su naznačena postignuća ili pravci razvoja socijalne politike Grada Zagreba čiji je doprinos procijenjen osobito važnim u razdoblju do 2020., sukladno ciljevima koji su postavljeni na europskoj i nacionalnoj razini.

Slijedom navedenog, Gradska skupština Grada Zagreba je 24. srpnja 2014. donijela **Socijalni plan Grada Zagreba 2014. – 2020.** (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/14, 23/16 i 4/21; u daljnjem tekstu: Socijalni plan). Sukladno članku 195. stavku 4. Zakona predložio ga je Savjet za socijalnu skrb koji je osnovan Odlukom Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/13), a sastavljen je od predstavnika Grada Zagreba, centara za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, centara za pomoć i njegu, korisnika ustanova socijalne skrbi, vjerskih zajednica te drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, ustanova iz područja obrazovanja, zdravstva, zapošljavanja i drugih djelatnosti koje su važne za socijalno uključivanje korisnika, strukovnih komora i udruga te udruga koje promiču prava korisnika socijalne skrbi.

Temeljem analize stanja na području Grada Zagreba te identificiranih prioriteta na radionicama i konzultacijskim sastancima tijekom socijalnog planiranja, koje je provedeno 2013. godine u svrhu izrade Socijalnog plana grada Zagreba 2014. – 2020., identificirana su četiri glavna strateška cilja do 2020.

Socijalni plan sadržava relevantne prioritete razdoblja 2014. do 2020. uspostavom adekvatnog mehanizma za upravljanje programom i osiguranjem vertikalne i horizontalne koordinacije različitih institucija i organizacija.

Vizija Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. - 2020.:

Grad Zagreb je grad po mjeri svakog građanina koji osigurava kvalitetu života prihvaćajući načela pravednosti, jednakosti i poštivanja ljudskih prava, a socijalne usluge su pravovremene, ciljane i dostupne svima.

Misija Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. - 2020.:

Sustavno unapređenje socijalnih usluga koje se pružaju uz minimalne administrativne zahtjeve i učinkovitu međusektorsku suradnju te njihovo kontinuirano prilagođavanje individualnim potrebama građana i standardima kvalitete socijalnih usluga.

Svrha Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. - 2020.:

Socijalni plan olakšava harmonizaciju planova i prioriteta pojedinih sustava (socijalna skrb, odgoj i obrazovanje, zapošljavanje, cjeloživotno obrazovanje, zdravstvo, djelatnosti u kulturi), u cilju zastupanja najboljeg interesa stanovnika i posebno interesa socijalno najranjivijih skupina stanovnika.

Kako je Socijalni plan sveobuhvatni dokument koji zadire u različita područja socijalne politike te kako njegova provedba zahtijeva sustavnu i stalnu koordinaciju nositelja, nadležnih gradskih upravnih tijela, ustanova i institucija i organizacija civilnog društva koje djeluju na ovom području, uočena je potreba da se donesu godišnji akcijski planovi.

Stoga je 20. prosinca 2016. Gradska skupština Grada Zagreba donijela **Dopune Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. – 2020.** (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16) kojima se propisuje donošenje godišnjih akcijskih planova Socijalnog plana.

Sukladno Dopunama Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. – 2020. Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, a u suradnji sa Savjetom za socijalnu skrb, prati i koordinira Socijalni plan Grada Zagreba te objedinjava izvješća za godišnje akcijske planove Socijalnog plana Grada Zagreba.

Savjet za socijalnu skrb sastavljen je od 15 članova koji su predstavnici Grada Zagreba, centara za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, centara za pomoć i njegu, korisnika ustanova socijalne skrbi, vjerskih zajednica te drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, ustanova iz područja obrazovanja, zdravstva, zapošljavanja, strukovnih komora i udruga te udruga za promicanje prava korisnika socijalne skrbi.

Gradonačelnik Grada Zagreba donio je 16. travnja 2020. **Akcijski plan za 2020. Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. - 2020.** (Službeni glasnik Grada Zagreba 11/20). Akcijski plan za 2020. Socijalnog plana sadržava operativne ciljeve i aktivnosti što su se tijekom 2020. planirale provesti i vodi računa o zadanim strateškim ciljevima Socijalnog plana te o zadanim rokovima za njihovu provedbu, resursima, troškovima, ciljevima i indikatorima s pomoću kojih se prati provedba mjera i aktivnosti.

Akcijski plan za 2020. Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. - 2020. sadrži 4 strateška cilja, 38 operativnih ciljeva te ukupno 106 aktivnosti (strateški cilj 1. ima 4 operativna cilja i 7 aktivnosti; strateški cilj 2. ima 29 operativnih ciljeva i 72 aktivnosti; strateški cilj 3 ima 3 operativna cilja i 14 aktivnosti; strateški cilj 4 ima: 2 operativna cilja i 13 aktivnosti).

Za provođenje Akcijskog plana za 2020. nadležno je bilo ukupno 10 gradskih ureda koji su provodili aktivnosti u suradnji s nadležnim ministarstvima, institucijama te organizacijama civilnog društva.

Izvješće Akcijskog plana za 2020. Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. – 2020. sadrži izvješća o provedenim aktivnostima kroz zadane indikatore kao i izvješće o utrošenim sredstvima za sve aktivnosti Akcijskog plana za 2020. Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. – 2020.

Obzirom da je 2020. godinu obilježila kriza uzrokovana pandemijom COVID-19 i dva razorna potresa, kao sastavni dio Izvješća Akcijskog plana za 2020. Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. – 2020. izrađen je i dodatak: „Utjecaj pandemije COVID-19 i posljedica uzorkovanih potresima na izvršavanje aktivnosti Akcijskog plana za 2020. Socijalnog plana Grada Zagreba 2014.-2020.“.

Dana 4. svibnja 2021. održana je **8. sjednica Savjeta za socijalnu skrb** kada je razmatrano i usvojeno Izvješće Akcijskog plana za 2020. Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. – 2020.

Pravni okvir

Glavni ciljevi i prioriteti Socijalnog plana Grada Zagreba usklađeni su s ciljevima strategije Europa 2020. i Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj 2014. - 2020.

Cilj izvješća Akcijskog plana za 2020.

Izvješće o provedbi Akcijskog plana za 2020. Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. – 2020. kroz 4 strateška cilja djelovanja pruža pregled izvršenih aktivnosti tijekom 2020. godine u cilju zastupanja najboljeg interesa građana Grada Zagreba i posebnog interesa za socijalno najranjivije skupine stanovništva.

STATISTIČKI PODACI GRAD ZAGREB

Broj stanovnika (*procjena za 2019. g.*): **807 254** (47,1 % muškarci i 52,9 % žene)

https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/arhiva/ZG%20u%20brojkama_2020_digital_linked.pdf

Radno aktivno stanovništvo (*prosinac 2020.*): **442.442**

- zaposleni - **422.155**

- nezaposleni - **20.287**

- stopa nezaposlenosti - **4,6 %**

<https://www.zagreb.hr/userdocsimages/arhiva/statistika/2020/zaposleni%202020/Zaposleni%20X>

Prosječna neto plaća (*prosinac 2020. g.*): **8.162,00** kuna ,

<https://www.zagreb.hr/userdocsimages/arhiva/statistika/2020/pla%C4%87e%202020/Pla%C4%87e%20XII.%2020>

Broj korisnika mirovine (*31.12.2020.*): **192.581**

Prosječna mirovina: **3.407,39** kn

<https://www.mirovinsko.hr/UserDocsImages/statistika/statisticke-informacije/2020/12/Statisticke-informacije-HZMO-a-12-2020-sijecanj-2021.pdf>

Broj korisnika zajamčene minimalne naknade (*prosinac 2020.*): **7.622**

(*evidencija Centra za socijalnu skrb Zagreb*)

Osiguranje primjerene skrbi o socijalno ugroženim stanovnicima Grada Zagreba provodi se osmišljavanjem, provedbom i praćenjem programa, mjera i aktivnosti usmjerenih općem poboljšanju uvjeta života svih građana Grada Zagreba, a osobito siromašnih i socijalno isključenih skupina - starijih i nemoćnih osoba, djece i mladih, osoba s invaliditetom, korisnika

pomoći socijalne skrbi, nezaposlenih osoba, samohranih roditelja, obitelji s većim brojem djece, psihički bolesnih osoba, žrtava obiteljskog nasilja, beskućnika i drugih ugroženih kategorija građana.

Grad Zagreb kroz programe socijalne politike nastoji svojim sugrađanima nizom mjera i pomoći olakšati prevladavanje svakodnevnih životnih poteškoća, a sva prava i oblici pomoći propisani su Odlukom o socijalnoj skrbi čime je obuhvaćeno oko 100 000 građana od najranije do najstarije dobi. Mjerama pomoći koje pružamo građanima obuhvaćene su novčane pomoći, pomoći u naravi te drugi oblici pomoći.

Ujedno ističemo kako je Socijalni plan Grada Zagreba za razdoblje od 2014. do 2020., strateški dokument za planiranje i provođenje mjera i aktivnosti iz širokog područja socijalne politike koje obuhvaća područje obrazovanja, zapošljavanja, socijalne skrbi i zaštite, zdravstva, demografije i drugih, a svim mjerama obuhvaćeno je oko 200 000 građana što uključuje siromašne i socijalno isključene građane, kao i one građane koji se nalaze u riziku od siromaštva.

PODRUČJE STRATEŠKOG CILJA 1.

Smanjiti nezaposlenost u Gradu Zagrebu, jačati lokalne strategije zapošljavanja, partnerstva u zapošljavanju i socijalno poduzetništvo te povećati ukupno sudjelovanje na tržištu rada uzimajući u obzir prioritetne skupine za zapošljavanje: mlade i dugotrajno nezaposlene

Grad Zagreb vodeći je nositelj gospodarskih aktivnosti Republike Hrvatske.

Obrtnici, mali i srednji poduzetnici važan su čimbenik ukupnoga gospodarskog razvoja (imaju udio 99,5% u ukupnom broju poduzetnika). I u Europskoj uniji poduzetništvo također ima važnu ulogu s obzirom da je jedan od glavnih izvora inovacija, nositelja zapošljavanja, strukturnih promjena i napretka. U tom kontekstu, Grad Zagreb je uspostavio jedinstveni model poduzetničkog ekosustava (politika, financiranje, infrastruktura, edukacija i kultura), te je u cilju osiguranja dugoročnog i sustavnog razvoja Grada posebna pažnja usmjerena na iniciranje i provođenje konkretnih aktivnosti i mjera za razvoj obrtništva i poduzetništva.

U 2019. donesen je **Program poticanja razvoja obrta malog i srednjeg poduzetništva 2019. - 2023. u Gradu Zagrebu** (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) u kojem su definirani strateški ciljevi na području razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u razdoblju 2019. – 2023., a koji su komplementarni ciljevima Razvojne strategije Grada Zagreba. Tako je glavni strateški cilj konkurentan i održiv razvoj obrta, malog i srednjeg poduzetništva uz rast zaposlenosti, a posebni ciljevi čija realizacija pridonosi ostvarenju strateškog cilja su: razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja radi stvaranja uvjeta za daljnji rast i razvoj obrta, malog i srednjeg poduzetništva te rast zaposlenosti; rast i razvoj obrta, malog i srednjeg poduzetništva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga uz djelotvorno korištenje prirodnih resursa.

Programom su utvrđene mjere i aktivnosti koje se odnose na realizaciju postavljenih ciljeva, a koje su u najvećem dijelu nastavak provedbe mjera i aktivnosti iz dosadašnjeg

programa s obzirom na do sada ostvarene pozitivne učinke na razvoj obrtništva i poduzetništva u Gradu Zagrebu.

Neke od najznačajnijih poticajnih mjera koje se provode sa svrhom ostvarenja postavljenih ciljeva i koje su dosad pokazale dobre rezultate su:

- Dodjela poduzetničkih kredita preko poslovnih banaka uz subvenciju kamate
- Dodjela potpora za očuvanje i razvoj tradicijskih, deficitarnih i proizvodnih obrtničkih djelatnosti
- Dodjela potpora za razvoj društvenog poduzetništva
- Organizacija edukacija, seminara i radionica prema potrebama i iskazanim interesima poduzetnika/nezaposlenih osoba.

Sve poticajne mjere kao i druge aktivnosti koje Grad sustavno provodi zasigurno doprinose većem broju poduzetnika i otvaranju većeg broja novih obrta, kao i boljim financijskim rezultatima poduzetnika. O tome govore i sljedeći dostupni podaci:

- u 2019. na području Grada Zagreba poslovalo je 45.608 poduzetnika što je porast broja poduzetnika za 3,83 % u odnosu na 2018.
- ovi poduzetnici zapošljavali su 372.776 radnika što je 9,41 % radnika više nego u 2018.
- poduzetnici Grada Zagreba u 2019. ostvarili su oko 400 milijardi kuna ukupnih prihoda ili 11,86 % više nego godinu prije, dok je dobit razdoblja iznosila oko 26 milijardi kuna ili 8,55 % više nego u 2018.

(<https://www.fina.hr/documents/52450/403674/Rezultati+poslovanja+poduzetnika+Grada+Zagreba+u+2019.+g.doc/908d35e3-ebf6-19a8-fc86-fc5c15075e95?t=1596093353491>).

- u Gradu Zagrebu posluje i najveći broj obrtnika te su u prosincu 2020. poslovala 17.772 obrtnika

(https://www.hok.hr/sites/default/files/page-docs/2021-03/1_Obrtni%C5%A1tvo_u%20brojkama_%20OUB_XII_2020.pdf).

U skladu s Mjerama privremene obustave izvršavanja Proračuna Grada Zagreba za 2020. (Službeni glasnik Grada Zagreba 9/20) dio sredstava koji je bio planiran za potpore obrtnicima i poduzetnicima preraspodijeljen je za osiguranje sredstava za sanaciju štete uzrokovane potresom. Iz toga razloga u 2020. nisu raspisani natječaji za dodjelu potpora obrtnicima i društvenim poduzetnicima. Međutim, Grad Zagreb je i u ovim iznimnim okolnostima preuzeo obvezu pomoći svojim obrtnicima i poduzetnicima nizom mjera kojima se oslobađaju plaćanja određenih naknada (oslobođenje od plaćanja zakupnine za gradske poslovne prostore i građevinska zemljišta, umanjeње ili oslobođenje od plaćanja komunalne naknade, oslobođenje od plaćanja zakupnine odnosno naknada za korištenje površina javne namjene za postavljanje otvorene terase, kioska, pokretnih naprava i privremenih građevina).

Zagrebački inovacijski centar d.o.o., Poduzetnički centar - Plavi ured organizira i provodi različite vrste **seminara i stručna predavanja za razne kategorije poduzetnika**, a poduzetnici mogu na jednom mjestu dobiti sve potrebne informacije.

U 2020. godini održana su ukupno **104** edukacijska seminara i predavanja za **1.335** polaznika i **7.381** savjetovanja sa poduzetnicima i građanima.

Zapošljavanje nezaposlenih osoba u riziku od socijalne isključenosti

U cilju smanjenja socijalne isključenosti i u cilju većeg uključivanja na tržište rada, nezaposleni pripadnici teže zapošljivih skupina stavljeni su u fokus Akcijskog plana za 2020. godinu.

Pružanje podrške teže zapošljivim skupinama najviše je usmjereno na sudjelovanje u aktivnostima vezanim uz stjecanje novih i dodatnih znanja i vještina i radnog iskustva, a čime se povećava mogućnost njihove aktivacije i osiguravanja jednakog pristupa tržištu rada.

Nezaposleni hrvatski branitelji iz Domovinskog rata

Na temelju Odluke o sudjelovanju nezaposlenih hrvatskih branitelja i nezaposlenih građana Grada Zagreba u javnim radnim aktivnostima (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/07, 22/09 i 25/13) organiziraju se **javne radne aktivnosti za nezaposlene hrvatske branitelje i ostale nezaposlene građane Grada Zagreba.**

U 2020. godini u programu javnih radnih aktivnosti odrađeno je 8 ciklusa ekoloških aktivnosti u Javnoj ustanovi Maksimir: Parku Maksimir od kojih je svaki ciklus imao 5 javnih aktivnosti u trajanju 8 sati. Prije upisa, za sudionike je održano 5 informativnih radionica i to 4 u Pučkom otvorenom učilištu Zagreb i 1u Institutu za poslovno upravljanje. Nastava u učilištima od ožujka do kraja lipnja 2020. provodila se on-line radi epidemioloških razloga. Programe je završilo ukupno **68** sudionika javnih radnih aktivnosti dok su **4** osobe odabrale pogodnost liječenja medicinskom rehabilitacijom.

Organizacija edukacije o pčelarstvu, apiterapiji i izradi pčelinjih proizvoda

Gradski ured za branitelje je u suradnji s Hrvatskim apiterapijskim društvom i Udrugom za kreativni socijalni rad u 2020. nastavio provoditi projekt „Pčelarski tečaj za branitelje“.

U projekt je u 2020. godini uključeno **20** branitelja i članova njihovih obitelji, a za **6** supruga hrvatskih branitelja organizirane su posebne edukacije o primjeni kozmetike na bazi pčelinjih proizvoda.

Nezaposlene osobe s invaliditetom

Zapošljavanje i profesionalna rehabilitacija ključni su elementi društvene uključenosti i ekonomske neovisnosti osoba s invaliditetom, a rad i zaposlenost temeljni su uvjet njihove integracije u redovne životne uvjete. Grad Zagreb svojim mjerama i aktivnostima potiče **zapošljavanje osoba s invaliditetom** te unaprjeđuje uvjete rada u zaštitnim oblicima zapošljavanja. Također, potpore se dodjeljuju malim, srednjim i velikim poduzetnicima registriranim kao zaštitna radionica koja zapošljava najmanje 51% osoba s invaliditetom.

Trenutno u Gradu Zagrebu djeluju dvije zaštitne radionice – URIHO - Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Lada d.o.o. za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

- **URIHO- Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom** putem državnih potpora financirano je **298** osoba s invaliditetom (59 % od ukupnog broja zaposlenih) i **57** asistenata koji pružaju podršku osobama s invaliditetom.
- **Lada d.o.o. za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom** putem državnih potpora financirano je **14** zaposlenih osoba s invaliditetom (56% od ukupnog broja zaposlenih) i **8** asistenata koji pružaju podršku osobama s invaliditetom.

Nezaposleni radno sposobni korisnici zajamčene minimalne naknade

Radna aktivacija radno sposobnih i djelomično radno sposobnih nezaposlenih osoba, korisnika zajamčene minimalne naknade kao osnovnog oblika pomoći socijalne skrbi temeljem Zakona o socijalnoj skrbi, model je socijalnog uključivanja u cilju povratka na tržište rada.

Grad Zagreb obavezan je provoditi **radove za opće dobro bez naknade za radno sposobne ili djelomično radno sposobne samce ili članove kućanstva koji su korisnici zajamčene minimalne naknade**, a prema dostavljenim podacima Centra za socijalnu skrb Zagreb.

Prema dostavljenom popisu nadležnog CZSSZ od ukupno **230 korisnika** zajamčene minimalne naknade (210 korisnika u 2019. i 20 korisnika u 2020.):

- 130 korisnika pozvano je na razgovor u 2019. godini, a 80 korisnika je pozvano tijekom siječnja 2020. godine
- 145 korisnika zajamčene minimalne naknade se odazvalo pozivu
- 72 korisnika zajamčene minimalne naknade nisu se odazvala pozivu za uključivanje
- 80 korisnika je izjavio da je suglasno za uključivanje
- 52 korisnika je odbilo uključivanje
- **71 korisnik zajamčene minimalne naknade upućen je u domove za starije osobe** radi njihovog uključivanja u radove za opće dobro bez naknade: Dom za starije osobe „Centar“: 12 korisnika, Dom za starije osobe Dubrava - Zagreb: 15 korisnika, Dom za starije osobe Maksimir: 1 korisnik, Dom za starije osobe Peščenica, Zagreb: 6 korisnika, Dom za starije osobe Sveti Josip Zagreb: 9 korisnika, Dom za starije osobe Sveta Ana Zagreb: 6 korisnika, Dom za starije osobe Trešnjevka Zagreb: 13 korisnika i Dom za starije osobe Trnje: 9 korisnika.
- **sa 25 korisnika sklopljen je ugovor o radovima za opće dobro**

Zbog izvanredne situacije uzrokovane širenjem pandemije COVID–19 i provođenja propisanih mjera zaštite, od 12. ožujka 2020. godine pa do daljnjeg, odgođeno je pozivanje korisnika na razgovor za uključivanje u mjeru. Također, domovi za starije osobe privremeno su obustavili pozivanje upućenih korisnika na razgovor kao i dolazak na rad korisnika sa kojima je sklopljen ugovor.

Područje Strateškog cilja 1. obuhvaća 4 operativna cilja kroz koje je zadano 7 aktivnosti; a za što je ukupno iz proračuna Grada Zagreba u 2020. utrošeno 30.284.755,89 kn.

PODRUČJE STRATEŠKOG CILJA 2.

Smanjiti broj osoba koje žive u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti učinkovitom kombinacijom novčanih pomoći i osiguranja visokokvalitetnih usluga, širiti spektar socijalnih usluga u zajednici za prioritetne korisničke skupine u sustavu socijalne skrbi

Ciljanim korisničkim skupinama Grad Zagreb osigurava različite novčane pomoći, a u cilju smanjenja rizika od siromaštva i socijalne isključenosti građana Grada Zagreba.

Pomoći temeljem Odluke o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 26/14, 19/15, 6/16, 16/16, 23/16, 04/19, 6/20, 17/20, 22/20 i 8/21; u daljnjem tekstu Odluka)

Novčana pomoć umirovljenicima

Pravo na novčanu pomoć umirovljenicima ostvaruju umirovljenici čiji su ukupni prihodi jednaki ili manji od 1.500,00 kuna mjesečno, a koji prebivaju na području Grada Zagreba najmanje 5 godina prije podnošenja zahtjeva. Umirovljenicima, korisnicima novčane pomoći umirovljenicima, povodom blagdana Božića i Uskrsa isplaćuje se dodatni novčani iznos u visini 100,00 kn.

Novčana pomoć umirovljenicima svrstava se u tri skupine:

- I. skupina - umirovljenici čiji su ukupni prihodi jednaki ili manji od 900,00 kuna mjesečno, ostvaruju pravo na novčanu pomoć u mjesečnom iznosu od 400,00 kuna
- II. skupina - umirovljenici čiji ukupni prihodi iznose od 900,01 kuna do 1.200,00 kuna mjesečno, ostvaruju pravo na novčanu pomoć u mjesečnom iznosu od 300,00 kuna
- III. skupina - umirovljenici čiji ukupni prihodi iznose od 1.200,01 kuna do 1.500,00 kuna mjesečno, ostvaruju pravo na novčanu pomoć u mjesečnom iznosu od 200,00 kuna.

Novčana pomoć umirovljenicima	
2020. godina	BROJ KORISNIKA
Siječanj	7.448
Veljača	7.393
Ožujak	7.043
Travanj	7.088
Svibanj	7.072
Lipanj	7.035
Srpanj	7.163
Kolovoz	7.142

Rujan	7.140
Listopad	6.826
Studeni	6.696
Prosinac	6.693
prosječni broj korisnika u 2020. godini	7.062

Tijekom 2020. godine pravom je bilo obuhvaćeno prosječno **7.062** umirovljenika.

Zbog usklađivanja mirovina koje se provodi 2 puta godišnje, broj korisnika prava na novčanu pomoć umirovljenicima bilježi pad u odnosu na 2019. godinu za 20,76 %.

Novčana pomoć za plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja korisnicima novčane pomoći umirovljenicima

Pravo na novčanu pomoć za plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja ostvaruju umirovljenici korisnici novčane pomoći umirovljenicima ukoliko ne ostvaruju pravo na plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja iz sredstva državnog proračuna.

Novčana pomoć za plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja korisnicima novčane pomoći umirovljenicima	
2020. godina	BROJ KORISNIKA
Siječanj	1.978
Veljača	1.977
Ožujak	1.927
Travanj	1.919
Svibanj	1.912
Lipanj	1.905
Srpanj	1.903
Kolovoz	1.911
Rujan	1.917
Listopad	1.816
Studeni	1.769
Prosinac	1.732
prosječni broj korisnika u 2020. godini	1.889

Tijekom 2020. godine pravom je bilo obuhvaćeno prosječno **1.889** korisnika. U odnosu na 2019. godinu broj korisnika bilježi pad za 23,18%.

Novčana pomoć za osobne potrebe (džeparac) korisnicima doma za starije osobe

Pravo na novčanu pomoć za osobne potrebe (džeparac) korisnicima doma za starije osobe mogu ostvariti korisnici stalnog ili privremenog smještaja u domu za starije osobe na području Grada Zagreba, kojima je to pravo utvrđeno rješenjem Centra za socijalnu skrb Zagreb.

Novčana pomoć za osobne potrebe (džeparac) korisnicima doma za starije osobe	
2020. godina	BROJ KORISNIKA
Siječanj	321
Veljača	327
Ožujak	323
Travanj	325
Svibanj	323
Lipanj	317
Srpanj	319
Kolovoz	314
Rujan	313
Listopad	311
Studen	310
Prosinac	305
prosječni broj korisnika u 2020. godini	317

Tijekom 2020. godine pravom je bilo obuhvaćeno prosječno **317** korisnika. Broj korisnika u odnosu na 2019. godinu niži je za 2,2%.

Novčana pomoć korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine

Pravo na novčanu pomoć korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine ostvaruju korisnici doplatka za pomoć i njegu i korisnici osobne invalidnine utvrđeni Zakonom o socijalnoj skrbi.

Korisnici se svrstavaju u dvije skupine:

- I. skupina - korisnici doplatka za pomoć i njegu u punom iznosu i korisnici osobne invalidnine, prema Zakonu, ostvaruju pravo na novčanu pomoć u mjesečnom iznosu od 200,00 kuna
- II. skupina - korisnici doplatka za pomoć i njegu u smanjenom iznosu, prema Zakonu, ostvaruju pravo na novčanu pomoć u mjesečno, iznosu od 100,00 kuna.

Novčana pomoć korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine	
2020. godina	BROJ KORISNIKA
Siječanj	13.794
Veljača	13.967
Ožujak	14.084
Travanj	14.098
Svibanj	14.070
Lipanj	14.187
Srpanj	14.352
Kolovoz	14.410
Rujan	14.473
Listopad	14.587
Studen	14.689
Prosinac	14.744
prosječni broj korisnika u 2020. godini	14.288

Tijekom 2020. godine pravom je bilo obuhvaćeno prosječno **14.288** korisnika. U 2020. godini broj korisnika u odnosu na 2019. godinu viši je za 10%.

Novčana pomoć osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja

Pravo na novčanu pomoć osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja mogu ostvariti osobe kojima je to pravo utvrđeno rješenjem Centra za socijalnu skrb Zagreb, a koje žive u obitelji čiji ukupni prihodi ne prelaze 4.000,00 kuna mjesečno.

Nadalje, novčana pomoć priznaje se svakoj osobi kojoj je priznato pravo na status roditelja njegovatelja kada je u obitelji više osoba s ostvarenim pravom statusa roditelja njegovatelja, te roditelju u jednoroditeljskoj obitelji koji ostvaruje status roditelja njegovatelja neovisno o visini iznosa mjesečnog uzdržavanja koju eventualno ostvaruje temeljem propisa o obiteljskim odnosima.

Novčana pomoć osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja	
2020. godina	BROJ KORISNIKA
Siječanj	86
Veljača	86
Ožujak	87
Travanj	86
Svibanj	85
Lipanj	85
Srpanj	84
Kolovoz	85
Rujan	86
Listopad	86
Studeni	86
Prosinac	89
prosječni broj korisnika u 2020. godini	86

Tijekom 2020. godine pravom je bilo obuhvaćeno prosječno **86** korisnika. U odnosu na 2019. godinu uočen je rast broja korisnika za 2,3%.

Naknada za troškove stanovanja

Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje se samcu ili kućanstvu, korisniku zajamčene minimalne naknade, u visini do polovice iznosa zajamčene minimalne naknade. Iznos zajamčene minimalne naknade, sukladno Zakonu, utvrđuje rješenjem Centar za socijalnu skrb Zagreb.

Grad Zagreb sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20) osigurava sredstva i obavlja poslove vezane uz ostvarivanje prava na pomoć za podmirenje troškova stanovanja. Troškovi stanovanja odnose se na najamninu, komunalne naknade, električnu energiju, plin, grijanje, vodu, odvodnju i druge troškove stanovanja u skladu s posebnim propisima.

Naknada za troškove stanovanja odobrava se na način da se djelomično ili u cijelosti plati račun izravno ovlaštenoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja je izvršila uslugu ili utvrđeni iznos najma se uplaćuje na žiro-račun najmodavca sukladno ugovoru o najmu stana.

Naknada za troškove stanovanja	
2020. godina	Broj nositelja
Siječanj	2.208
Veljača	2.189
Ožujak	2.178
Travanj	2.177
Svibanj	2.180
Lipanj	2.135
Srpanj	2.108
Kolovoz	2.105
Rujan	2.069
Listopad	2.064
Studen	2.057
Prosinac	2.024
prosječni broj korisnika u 2020. godini	2.125

Tijekom 2020. godine pravom je bilo obuhvaćeno prosječno **2.125** korisnika. Broj korisnika prava na naknadu za troškove stanovanja bilježi pad u odnosu na 2019. godinu za 11,42 %.

Samcu ili kućanstvu, korisniku zajamčene minimalne naknade koji se grije na drva, jednom se godišnje odobrava **novčani iznos za podmirenje troškova ogrjeva** u visini 3 m³ drva.

Iznos za podmirenje troškova ogrjeva u iznosu od 1.050,00 kn u 2020. godini ostvarilo je **1.601** korisnik te je broj korisnika u 2020. godini niži za 5,43 % u odnosu na 2019. godinu kada je broj korisnika bio 1.693.

Sredstva za podmirenje troškova ogrjeva osiguravaju se iz decentraliziranih sredstava.

Pomoć djeci u mliječnoj hrani

Pravo na pomoć djeci u mliječnoj hrani ostvaruje roditelj ili skrbnik djeteta u dobi do 12 mjeseci, ukoliko mu mjesečni prihod po članu kućanstva ne prelazi 1.200,00 kn mjesečno i ako je po procjeni odabranog liječnika pedijatra utvrđena potreba za dodatnom prehranom, pod uvjetom da roditelj ili skrbnik djeteta živi u zajedničkom kućanstvu s djetetom.

Pomoć djeci u mliječnoj hrani	
2020. godina	BROJ KORISNIKA
Siječanj	33
Veljača	37
Ožujak	37
Travanj	39
Svibanj	39
Lipanj	33
Srpanj	28
Kolovoz	25
Rujan	25
Listopad	26
Studen	19
Prosinac	13
prosječni broj korisnika u 2020. godini	30

Tijekom 2020. godine navedenom pomoći obuhvaćeno je prosječno **30** djece, a što u odnosu na 2019. godinu predstavlja pad broja djece obuhvaćenih navedenim pravom za 6,25%.

Prehrana u pučkoj kuhinji

Pravo na prehranu u pučkoj kuhinji mogu ostvariti korisnici zajamčene minimalne naknade. Iznimno, pravo na prehranu u pučkoj kuhinji mogu ostvariti i osobe na temelju uputnice Centra, koja mora sadržavati i pisanu procjenu Centra o potrebi za ostvarivanjem prava.

Izmjenom Odluke o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/19) navedenim pravom obuhvaćene su i osobe (samci i obitelji) čiji računi su blokirani, i to na način da se ovršeni dio ne uračunava u prihod.

Prehrana u pučkoj kuhinji organizira se svakodnevnom pripremom i podjelom ručka na četiri lokacije na području Grada Zagreba.

Prehrana u pučkoj kuhinji	
2020. godina	Broj nositelja / ukupan broj korisnika
Siječanj	1.347/2.302
Veljača	1.326/2.243
Ožujak	1.262/2.088
Travanj	1.314/2.231
Svibanj	1.349/2.297
Lipanj	1.345/2.297
Srpanj	1.299/2.191
Kolovoz	1.268/2.130
Rujan	1.260/2.110
Listopad	1.227/2.049
Studen	1.255/2.108
Prosinac	1.267/2.097
prosječni broj korisnika u 2020. godini	1.293/2.179

Na dan 31.12.2020. godine pravom je bilo obuhvaćeno 1.267 nositelja, ukupno **2.097** korisnika/obroka, te je u odnosu na dan 31.12.2019. godine zabilježen pad broja korisnika od 9,8 %.

Pomoć u obiteljskim paketima

Pomoć u obiteljskim paketima ostvaruje obitelj ili skrbnik troje i više maloljetne djece ako su korisnici zajamčene minimalne naknade.

Pomoć u obiteljskim paketima ostvaruje jednoroditeljska obitelj s jednim ili više maloljetne djece ako je korisnik zajamčene minimalne naknade.

Izmjenom Odluke o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/19) pomoć u obiteljskim paketima ostvaruje obitelj ili skrbnik troje i više maloljetne djece i jednoroditeljska obitelj s jednim ili više maloljetne djece, u kojoj je jednom članu obitelji račun blokiran sukladno propisima o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, a kojima mjesečni prihod po članu kućanstva ne prelazi 100% od osnovice iz članka 27. stavka 1. Zakona.

Pomoć u obiteljskim paketima ostvaruje i obitelj hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ako redoviti ukupni mjesečni prihodi hrvatskog branitelja i članova njegova kućanstva ne prelaze 230% osnovice određene Odlukom, a koja iznosi 600,00 kn.

Pomoć u obiteljskim paketima	
2020. godina	Broj nositelja (obitelji) / broj djece
Siječanj	238/384
Veljača	240/376
Ožujak	237/381
Travanj	218/342
Svibanj	221/344
Lipanj	219/331
Srpanj	228/356
Kolovoz	237/365
Rujan	225/338
Listopad	222/335
Studeni	228/335
Prosinac	232/339
prosječni broj korisnika u 2020. godini	229/352

*podaci bez hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

Tijekom 2020. godine pravom je bilo obuhvaćeno prosječno **229** obitelji i prosječno **352** djece. U odnosu na 2019. godinu, u 2020. godini prosječni broj nositelja/obitelji koje koriste pravo niži je za 9,5 % , a prosječni broj obuhvaćene djece niži je za 19,6%.

Pomoć u obiteljskim paketima za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji u 2020. godini koristilo je prosječno **597** korisnika.

Povodom blagdana Uskrsa i sv. Nikole korisnici pomoći u obiteljskim paketima, korisnici prehrane u pučkoj kuhinji i korisnici pomoći djeci u mliječnoj hrani za svako dijete do 12 godina starosti ostvaruju pravo na **pomoć u prigodnim poklon paketima**.

Uslijed pandemije COVID-19 i uvođenja strogih epidemioloških mjera, povodom blagdana Uskrsa mjera nije provedena dok je za blagdan Sv. Nikole osigurano **2.750** prigodnih paketa djeci iz socijalno ugroženih obitelji i **250** poklon paketa djeci hrvatskih branitelja.

Pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a

Pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a **preko Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom** ostvaruju:

- umirovljenici čiji su ukupni prihodi jednaki ili manji od 3.200,00 kn (**57.124** korisnika na dan 31.12.2020.),
- korisnici zajamčene minimalne naknade nesposobni za rad i privređivanje (**1.132** korisnika na dan 31.12.2020.),
- osobe starije od 65 godina života, a koje nisu korisnici mirovine, čiji su ukupni prihodi jednaki ili manji od 3.200,00 kn mjesečno (**4.040** korisnika na dan 31.12.2020.),
- osobe koje imaju status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja neovisno o visini prihoda (**237** korisnika na dan 31.12.2020.),
- osobe s invaliditetom koje nisu zaposlene te pratitelja slijepih osoba za vrijeme pružanja usluge pratnje, od čega je **12.007** osoba s invaliditetom i **287** pratitelja slijepih osoba.

Pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a	
2020. godina	Broj korisnika/broj preuzetih pokaza
Siječanj	65.992/52.166
Veljača	64.965/53.831
Ožujak	64.646/54.076
Travanj	64.507/53.711
Svibanj	64.581/54.091
Lipanj	64.165/54.506
Srpanj	63.400/54.360
Kolovoz	63.285/53.823
Rujan	62.779/53.891
Listopad	62.763/53.614
Studen	62.676/53.707
Prosinac	62.533/53.716
prosječni broj korisnika u 2020. godini	63.858/53.791

*bez prikaza nezaposlenih osoba s invaliditetom

U odnosu na 31.12.2019. godine, na dan 31.12.2020. godine broj korisnika kojima je pravo priznato niži je za 11,32% , a broj korisnika koji su preuzeli pokaz niži je za 13,35 %.

Pravo na besplatnu godišnju ili mjesečnu pokaznu kartu ZET-a **preko Ureda za demografiju** u 2020. godini koristilo je ukupno **4.679** učenika i studenata čiji su ukupni mjesečni prihodi po članu obiteljskog domaćinstva jednaki ili manji od 2.000,00 kn (1.095 učenika osnovnih škola, 2.281 učenik srednjih škola te 1.303 studenta).

Pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a **preko Gradskog ureda za zdravstvo** tijekom 2020. godine koristilo je ukupno **7.680** dobrovoljnih darivatelja krvi.

Pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a **preko Gradskog ureda za branitelje** u 2020. godini koristilo je **774** članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

Pravo na besplatnu godišnju ili mjesečnu pokaznu kartu ZET-a **preko Gradskog ureda za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša** ostvarilo je tijekom 2020. godine **2.657** nezaposlenih osoba.

Pomoć u kući

Pravo na pomoć u kući ostvaruje osoba kojoj je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili starosti prijeko potrebna pomoć druge osobe i kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe, ukoliko je prihod po članu obitelji između 1.500,00 i 2.400,00 kuna.

Usluga obuhvaća dostavu obroka u kući te uslugu gerontodomaćice.

Pomoć u kući	
2020. godina	Boj korisnika
Siječanj	539
Veljača	531
Ožujak	542
Travanj	552
Svibanj	551
Lipanj	554
Srpanj	554
Kolovoz	562
Rujan	565
Listopad	570
Studen	567
Prosinac	560
prosječni broj korisnika u 2020. godini	554

Navedenim pravom na dan 31.12.2020. obuhvaćeno je **560** korisnika, te je u odnosu na 31.12.2019. godine uočen porast broja korisnika za 4,47 %.

Besplatno ljetovanje za djecu i program rehabilitacijsko-rekreacijskog ljetovanja za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom

Radi pridržavanja epidemioloških mjera povodom pandemije COVID-19, u 2020. nije organizirano besplatno ljetovanje za djecu iz obitelji slabijeg imovinskog stanja, rekreativno-terapeutske programe ljetovanja za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom kao ni programe ljetovanja djece hrvatskih branitelja te „Dan za radost“.

Podmirenje pogrebnih troškova

Podmirenje pogrebnih troškova iz Proračuna Grada Zagreba osigurava se za osobe koje su preminule na području Grada Zagreba ili izvan područja Grada Zagreba, a u trenutku smrti su imale prijavljeno prebivalište na području Grada Zagreba pod uvjetom da:

- nema obveznika zakonskog ili ugovornog uzdržavanja ili drugih osoba koje će podmiriti pogrebne troškove;
- troškove pogreba ne podmiruje centar za socijalnu skrb na temelju Zakona;
- troškove pogreba ne podmiruje nadležno ministarstvo na temelju Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji;
- se troškovi pogreba ne mogu podmiriti na temelju članstva preminule osobe u udruzi za solidarnu posmrtnu pripomoć ili iz police osiguranja.

Tijekom 2020. godine zaprimljeno je **57** zahtjeva za podmirenje pogrebnih troškova. Za 31 zahtjev usluga je izvršena u cijelosti, za 10 zahtjeva djelomično (izvršena usluga prijevoza ili usluga kremiranja i sl.), a 16 zahtjeva je preuzeo netko drugi (član obitelji i sl.). U odnosu na 2019. godinu zabilježeno je povećanje izvršenih usluga za 20,6 %.

Socijalna kartica Grada Zagreba te praćenje i evaluacija pruženih prava i usluga sukladno Odluci

Socijalna kartica Grada Zagreba izdaje se korisnicima u cilju osnaživanja sustava evidencije i namjenskog korištenja prava iz sustava socijalne skrbi. Socijalna kartica pomaže u evidenciji namjenskog i pravednog korištenja pomoći socijalne skrbi Grada Zagreba.

Sustavom socijalnih kartica obuhvaćeni su korisnici prehrane u pučkoj kuhinji, pomoći u obiteljskim paketima te korisnici pomoći djeci u mliječnoj hrani.

Početkom 2017. g. u suradnji s informatičkom kućom APIS-IT d.o.o. izrađen je novi informatički registar korisnika – socijalni program, čija primjena je započela u ožujku 2017.

Praćenje i evidencija svih korisnika provodi se minimalno jednom godišnje sukladno Odluci o socijalnoj skrbi.

Pomoć za opremu novorođenog djeteta

Novčana pomoć sukladno Odluci o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/17) čija je svrha poboljšanje demografske slike u Gradu Zagrebu te poboljšani uvjeti života obitelji s malom djecom.

Zahtjev za ostvarivanje prava podnosi se u roku od 6 mjeseci od dana rođenja djeteta.

Visina novčane pomoći iznosi:

- za prvo dijete roditelja podnositelja zahtjeva - 1.800,00 kuna koje će se isplatiti u dva jednaka obroka, tijekom jedne godine;
- za drugo dijete roditelja podnositelja zahtjeva - 3.600,00 kuna koje će se isplatiti u četiri jednaka obroka, tijekom dvije godine;
- za treće i svako daljnje dijete roditelja podnositelja zahtjeva - 54.000,00 kuna koje će se isplatiti u jednakim godišnjim obrocima, tijekom 6 kalendarskih godina.

Tijekom 2020. godine obuhvaćeno je **20.218** korisnika, a što predstavlja pad od 2 % u odnosu na 2019. g. kada je bilo 20.614 korisnika

U 2020. godini podneseno je **6.069** zahtjeva:

- za prvo dijete 2.617 zahtjeva,
- za drugo dijete 2.044 zahtjeva te
- za treće i svako sljedeće dijete 1.408 zahtjeva.

Novčana pomoć za roditelje odgojitelje

Novčana pomoć za roditelje odgojitelje odobrava se temeljem Odluke o novčanoj pomoći za roditelja odgojitelja (Službeni glasnik Grada Zagreba 10/18).

Navedenu pomoć koristi majka ili otac, udomitelj ili druga osoba kojoj je dijete, temeljem kojeg ostvaruje novčanu pomoć, povjereno na brigu i odgoj.

U prosincu 2020. godine isplaćeno je **5.290** novčanih pomoći za roditelja odgojitelja. Povećanje broja korisnika u prosincu 2020. godine u odnosu na prosinac 2019. godine (4.727 korisnika) iznosi 12 % (povećanje za 563 korisnika).

Novčana pomoć hrvatskim braniteljima povodom blagdana Uskrsa i Božića

Pomoć u iznosu od 200,00 kuna isplaćuje se sukladno Odluci o novčanoj pomoći hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u povodu blagdana Uskrsa i Božića (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/19) hrvatskim braniteljima koji su korisnici prava na novčanu naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje ili prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

Povodom Uskrsa u travnju 2020. isplaćena je pomoć za **410** hrvatskih branitelja a povodom Božića u prosincu 2020. isplaćena je pomoć za **408** hrvatskih branitelja.

Besplatni udžbenici i obrazovni materijali te sufinanciranje prehrane učenika

Grad Zagreb je sukladno Programu javnih potreba u srednjem odgoju i obrazovanju Grada Zagreba za 2020. (Službeni glasnik Grada Zagreba 24/19) radi zaštite standarda učenika i njihovih roditelja, za školsku godinu 2020./2021. osigurao nabavu školskih udžbenika koji su besplatni za učenike srednjih škola kojima je osnivač Grad Zagreb, učenike privatnih srednjih škola koje organiziraju odgojno-obrazovni rad na području Grada Zagreba, učenike ustanova u sustavu socijalne skrbi i učenike srednjih škola izvan Grada Zagreba koji imaju prebivalište na području Grada Zagreba.

Za ukupno **35.454** učenika srednjih škola osigurano je **334.624** udžbenika i ostalih obrazovnih materijala (radne bilježnice, pribor za provođenje vježbi i pokusa).

Grad Zagreb je za školsku godinu 2020./2021. nabavio i **508.526** ostalih obrazovnih materijala za ukupno **63.728** učenika osnovnih škola Grada Zagreba i učenika osnovnih škola izvan Grada Zagreba koji imaju prebivalište u Gradu Zagrebu.

U osnovnim školama programom **Sufinancirane prehrane** bilo je obuhvaćeno **43.355** učenika.

Savjetovališta

Osigurane su usluge savjetovališta za različite kategorije korisnika (savjetovališta za socijalno osjetljive skupine; savjetovališta za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji; savjetovališta za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja; savjetovališta za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji).

Tijekom 2020. godine **Savjetovališta za žrtve obiteljskog nasilja** u Domu za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja u obitelji „Duga- Zagreb“ pružilo je **1.063** usluga savjetovanja za **656** korisnika savjetovališta.

Najčešća su kombinirana savjetovanja (71.9%). U 2020. godini zabilježen je porast psihološkog savjetovanja (22.4 % korisnika trebalo isključivo psihološko savjetovanje u odnosu na ranije godine kada je ih bilo oko 5%).

U Dnevnom centru za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom-Zagreb“ djeluje **Savjetovališta za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji**, gdje se kroz individualni savjetovački i grupni rad s obitelji provodi potpora roditeljima u nošenju sa svim problemima i izazovima koje nastaju u obiteljima djece s teškoćama u razvoju, osnaživanje osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji.

Uslugu savjetovališta je koristilo **80** korisnika.

Usluga savjetovanja s područja socijalne zaštite osigurana je i sufinanciranjem programa/projekata koje provode organizacije civilnog društva.

Savjetovališta za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji djelovalo je u razdoblju od 01. rujna do 31. prosinca 2020. godine, a uslugu je koristilo **59** hrvatskih branitelja.

Uslugu **Savjetovališta za supruge i djecu hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a** koristio je **231** član obitelji hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a.

Pružanje humanitarne pomoći

Cilj pružanja humanitarne pomoći je prikupljati i pružati materijalna i financijska dobra te organizirati humanitarne aktivnosti u svrhu podmirenja potreba socijalno osjetljivih skupina, kao izraz osobne volje pojedinca kojom se izražava solidarnost prema članovima društva bez namjere stjecanja osobne i materijalne koristi.

Zakonom o humanitarnoj pomoći od 2011. godine, uredima državne uprave u županijama i Gradu Zagrebu stavljeno je u nadležnost izdavanje rješenja o prikupljanju i pružanju humanitarne pomoći (kao trajno obavljanje humanitarne djelatnosti), izdavanje rješenja povremenom prikupljanju i pružanju humanitarne pomoći te donošenje rješenja o odobrenju organiziranja humanitarnih akcija.

Od 1. srpnja 2020. Pravilnikom o obrascima za prikupljanje humanitarne pomoći (Narodne novine, broj: 120/15 i 16/20), obvezna je upotreba aplikacije „humanitarna pomoć“.

Za sve navedene aktivnosti (provedbu upravnog postupka, vođenje evidencije i dr.) ne troše se dodatna sredstva iz Proračuna Grada Zagreba već se one provode u okviru redovne djelatnosti Ureda.

U evidenciji Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Grada Zagreba, kao nadležnog tijela za odobrenje stalnog prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći, evidentirane su 34 neprofitne pravne osobe, od toga broja je 14 zaklada.

U 2020. godini doneseno je **85** rješenja, od toga 77 o odobrenju provođenja humanitarnih akcija, 5 je obustavljenih postupaka i 2 zahtjeva su rješenjem odbijena kao nepotpuna i neosnovana, dok zahtjeva za odobrenjem stalnog prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći nije bilo.

Zbog katastrofalnog potresa koji je zadesio područje Sisačko – moslavačke, Karlovačke i Zagrebačke županije te Grada Zagreba u ožujku 2020., organiziran je velik broj humanitarnih akcija upravo za prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći korisnicima s ugroženih područja.

Stambeno zbrinjavanje različitih kategorija građana

Postupak dodjele gradskih stanova u najam provodi se sukladno odredbama Odluke o najmu stanova (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/09, 3/12, 15/12, 22/13 i 11/20), kojom su propisani uvjeti, postupak i mjerila za davanje u najam stanova u vlasništvu Grada Zagreba, temeljem konačne liste reda prvenstva i izvan liste reda prvenstva temeljem obrazloženih mišljenja nadležnih gradskih ureda (osobe u teškim socijalnim i zdravstvenim uvjetima - osobe s utvrđenim 100%-tnim tjelesnim oštećenjem; osobe sa statusom hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i osobe koje su žrtve obiteljskog nasilja).

Tijekom 2020. godine stambeno je zbrinuto ukupno **47** obitelji:

- 1 obitelj temeljem Konačne liste reda prvenstva utvrđene 1. prosinca 2016. godine
- 24 obitelji izvan liste reda prvenstva na temelju mišljenja Gradskog ureda za branitelje ili Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom (branitelji, osobe s invaliditetom, žrtve nasilja u obitelji)
- 22 obitelji stradale u potresu

Proširenje mreže izvaninstitucijskih usluga

Skrb za djecu i mlade

Odlukom Gradske skupštine Grada Zagreba 2014. osnovana je javna ustanova **Centar za pružanje usluga u zajednici „Savjetovalište Luka Ritz“** (Službeni glasnik Grada Zagreba 8/14). Cilj djelovanja je savjetovanje i pomaganje te psihosocijalna pomoć djeci, mladima i njihovim obiteljima radi prevencije neprihvatljivog ponašanja te prevladavanja svakodnevnih poteškoća. Ustanova je započela s radom u listopadu 2017. godine.

Tijekom 2020. kroz ustanovu je pruženo **3.996** usluga za **889** korisnika (savjetovanje i pomaganje, psihosocijalna podrška, timska procjena, usluga psihološkog testiranja, usluga inicijalne procjene, telefonsko savjetovanje kao i online savjetovanje), održana su 3 programa i 25 edukativnih radionica i predavanja.

Skrb za osobe starije dobi

Na području Grada Zagreba djeluje 11 **domova za starije osobe** u nadležnosti Grada Zagreba, 27 privatnih domova i 33 obiteljska doma te je potrebno osigurati održivost postojećih smještajnih kapaciteta.

U domovima za starije osobe u nadležnosti Grada Zagreba na dan 31. prosinca 2020. godine na smještaju je bilo ukupno **3.613** korisnika od čega su 616 nova korisnika.

Usluge smještaja starijim osobama pružaju i pravne osobe bez osnivanja ustanove (2 udruge), a od 2013. preko Zaklade "Zajednički put" osigurana je usluga smještaja u 4 stambene jedinice apartmanskog tipa (organizirano stanovanje) za starije sugrađane.

Uslugu boravka za starije osobe pružaju Dom za starije osobe „Medveščak“ Zagreb, Sveta Ana Zagreb i Sveti Josip Zagreb ukupnog kapaciteta za 63 korisnika. Tijekom 2020. godine uslugom je obuhvaćeno **46** korisnika.

Tri doma u nadležnosti Grada Zagreba - Dom za starije osobe „Medveščak“ zagreb, Dom za starije osobe Maksimir i Dom za starije osobe „Park“ – dislocirani objekt na Lašćini imaju osigurane **odjele za osobe oboljele od Alzheimerove demencije i drugih demencija**

(ukupno četiri odjela s smještenim kapacitetom za 46 korisnika). Na smještaju se trenutno nalazi **36** korisnika od kojih je 9 korisnika smješteno tijekom 2020.

Tijekom 2018. započeta je adaptacija dva Odjela za osobe oboljele od Alzheimerove demencije i drugih demencija u Domu za starije osobe Sveta Ana Zagreb ukupnog kapaciteta za 38 korisnika ali tijekom 2020. odjeli nisu započeli s radom.

Druge izvaninstitucijske usluge koje pružaju ustanove organizirane su u okviru **Projekta Gerontološki centri Grada Zagreba** koji se provodi unutar 9 gradskih domova na 50-ak lokacija, a obuhvaća ukupno **5.852** korisnika od kojih je 213 uključeno tijekom 2020.

Skrb za osobe s invaliditetom

Široka paleta socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom pružaju se djelovanjem ustanova socijalne skrbi: Dnevnog centra za rehabilitaciju djece i mladeži "Mali dom - Zagreb", Centra za rehabilitaciju SILVER i Centra za pružanje usluga u zajednici "Novi Jelkovec". Potrebno je razvijati i nove usluge - transformacijom sadašnjeg Centra za autizam Zagreb i osnivanjem Centra za rehabilitaciju gluhih i nagluhih osoba.

Osnivanjem Centra za rehabilitaciju gluhih i nagluhih osoba osigurala bi se usluga stalnog smještaja za 25 korisnika te usluga dnevnog i poludnevnog boravka za oko 50 korisnika.

U sklopu ustanove djelovale bi dvije ambulante: rehabilitacijska i medicinsko-diferencijalno dijagnostička ambulanta. Ishođena je lokacijska dozvola a nakon ishođene građevinske dozvole, raspisati će se javna nabava radova uređenja i opremanja.

Skrb za žrtve obiteljskog nasilja

Dom za djecu i odrasle - žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“ pruža usluge privremenog smještaja i psihosocijalne pomoći osobama na smještaju, savjetovalište za žrtve koje nisu na smještaju te psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji (na izdvojenoj lokaciji).

Tijekom 2020. godine na smještaju su bile ukupno **54** osobe, pomoć u Savjetovalištu zatražilo je **656** osoba, a u psihosocijalni tretman počinitelja/ica nasilja u obitelji upućeno je **147** osoba.

Socijalna slika Grada Zagreba

Radi praćenja stanja i potreba građana, evaluacije pruženih pomoći i usluga u sustavu socijalne skrbi, u suradnji sa Socijalnim vijećem Grada Zagreba i Centrom za razvoj neprofitnih organizacija, izrađuje se Socijalna slika Grada Zagreba koja predstavlja temelj za razvoj i planiranje socijalnih intervencija te je ključ određivanja strateških prioriteta Grada Zagreba.

Tijekom 2020. godine održani su konzultacijski sastanci oko kreiranja Socijalne slike Grada Zagreba za 2019., prikupljeni su podaci gradskih upravnih tijela te drugih institucija zaduženih za područje zapošljavanja, socijalne zaštite, zdravstva, obrazovanja, stanovanja i dr.

Socijalna slika Grada Zagreba za 2019. i prvu polovicu 2020. godine „Izazovi nošenja sa socijalnim učinkom COVID - 19 krize i potresa u Gradu Zagrebu“ stručnoj zainteresiranoj javnosti predstavljena je on line 24. ožujka 2021. godine.

Razvoj mreže usluga u zdravstvu s ciljem prevencije bolesti i zaštite zdravlja građana svih dobnih skupina

S ciljem prevencije bolesti i zaštite zdravlja građana Grada Zagreba, posebice starijih građana, djece i mladih te hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, u 2020. provodili su se slijedeći projekti:

- **„Hospicijski kućni posjeti (Bolnica u kući)“** kroz koji je pružena je zdravstvena skrb za ukupno **241** potpuno nepokretnih i teško pokretnih korisnika kojima se pružala pomoć u održavanju higijene, aktivno i pasivno razgibavanje, jednostavni medicinski postupci, edukacija pacijenata i obitelji;
- **„Fizikalna terapija i rehabilitacija za osobe s invaliditetom u Gradu Zagrebu“** koju je koristilo **337** korisnika;
- **„Dodatna palijativna skrb u kući bolesnika starije životne dobi,“** u koju je uključeno **656** pacijenta kojima je kroz 4.574 posjeta pruženo 16.577 usluga;
- **Integrirani pristup skrbi za starije osobe u kući „CrossCare – HomeCare“** kroz koji je za više od **380** starijih građana osigurano više od 5.000 usluga u domu korisnika uključujući i radnu terapiju;
- **Centar za zaštitu mentalnog zdravlja Dom zdravlja Zagreb – Zapad** kroz koji je obrađeno **3.774** pacijenata, kojima su pružene 6.032 usluge.

U svrhu **Prevenције i suzbijanje zlouporabe droga i štetne uporabe alkohola te unapređenja i očuvanja mentalnog zdravlja** u Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ provodi se program koji uključuje aktivnosti iz područja zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i liječenja ovisnosti, kroz promicanje mentalnog zdravlja, prevenciju i tretman mentalnih poremećaja i ovisničkih ponašanja.

U 2020. programom je obuhvaćeno **4.366** pacijenata/ korisnika, od čega 3.378 radi zaštite mentalnog zdravlja, a 1.024 vezano za ovisnost. Zabilježen je 13.121 dolazak i izrađena je 30.581 obrada.

Policajska uprava zagrebačka u suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo provodila je različite programe i kampanje s ciljem primarne prevencije rizičnih ponašanja djece i adolescenata.

Provodili su se također: **Program promicanja dojenja; Prevencija karijesa djece predškolske i školske dobi u Gradu Zagrebu, Prevencija i rano otkrivanje zloćudnih tumora kože "Djeluj sada", Preventivna mobilna mamografija**, a sa svojim radom nastavilo je i Savjetovalište za prehranu Grada Zagreba.

Programima usluga zdravstvenih preventivnih i rehabilitacijskih aktivnosti namijenjenih hrvatskim braniteljima i članovima obitelji provode se **bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom HRVI i članova obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i preventivni sistematski pregledi za hrvatske branitelje i članove obitelji smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja s prebivalištem u Gradu Zagrebu.**

Ovim aktivnostima u 2020. godini obuhvaćeno je **453** korisnika hrvatskih branitelja te članova njihovih obitelji.

Osiguranje optimalne mreže sustava predškolskog odgoja i obrazovanja

Sukladno Programu javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju te skrbi o djeci rane i predškolske dobi Grada Zagreba za 2020. (Službeni glasnik Grada Zagreba 24/19) u Gradu Zagrebu programima predškolskog odgoja i obrazovanja u pedagoškoj godini 2019./2020. obuhvaćeno je (redovitim programom i programom predškole u gradskim, privatnim i vjerskim dječjim vrtićima te predškolskim odgojem i obrazovanjem u posebnim ustanovama) više od 90% ukupnog broja djece u Gradu Zagrebu u dobi od godine dana do polaska u osnovnu školu i 100% djece u godini prije polaska u osnovnu školu.

Grad Zagreb osnivač je 60 dječjih vrtića - javnih predškolskih ustanova (dalje u tekstu: gradski dječji vrtići), koji su osnovni nositelji gradskog programa javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju.

U 2020. svi **programi ranog i predškolskog odgoja** i obrazovanja ostvarivali su se na 229 lokacija (dvije lokacije u bolnici – program „Vrtić u bolnici“) za 30.905 djece rane i predškolske dobi u 1.507 odgojno-obrazovnih skupina.

Programi za djecu od 1. do 3. godine starosti provodili su se u 517 jasličkih odgojno-obrazovnih skupina za 8.859 djece jasličke dobi.

Programi za djecu od 4. godine starosti do polaska u osnovnu školu provodili su se u 990 vrtićkih odgojno-obrazovnih skupina za 22.046 djece vrtićke dobi.

Kapacitete gradskih dječjih vrtića nadopunjuje 65 vjerskih i privatnih dječjih vrtića (uključujući 3 privatne i vjerske osnovne škole s programima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja), koji tijekom pedagoške godine organiziraju redoviti cjelodnevni program i druge programe predškolskog odgoja i obrazovanja za 4.112 djece rane i predškolske dobi od kojih za djecu od 1. do 3. godine starosti provode se u 86 jasličkih odgojno-obrazovnih skupina za 1.145 djece jasličke dobi.

2020. godine sufinancirana je i djelatnost 22 obrta - dadilja, a sredstvima proračuna Grada Zagreba sufinancirano je čuvanje, briga i skrb za oko 200 djece rane i predškolske dobi s prebivalištem na području Grada Zagreba

U redovite i druge programe gradskih dječjih vrtića uključeno je ukupno 7.400 djece s **posebnim odgojno-obrazovnim potrebama** (djeca s teškoćama u razvoju, darovita djeca te djeca sa zdravstvenim teškoćama). Od navedenog broja oko 900 djece su djeca s težim teškoćama u razvoju (od kojih je 600 s rješenjem Jedinog tijela vještačenja) te oko 900 darovite djece.

Programi se provode u svim gradskim dječjim vrtićima. Za svako dijete s teškoćama u razvoju i darovito dijete stručni tim vrtića i odgojitelji planiraju, izrađuju i provode individualizirani odgojno-obrazovni program. Jedan dio djece s teškoćama u razvoju realizira program parcijalne integracije što znači da jedan dio programa realiziraju u drugim specijaliziranim ustanovama.

Programi predškolskog odgoja i obrazovanja ostvaruju se i u posebnim ustanovama kojima je osnivač Grad Zagreb, a to su Centar za odgoj i obrazovanje „Goljak“ Zagreb, Centar za autizam i Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG, koji provode cjelodnevni i poludnevni program za djecu s teškoćama u razvoju s prebivalištem na području Grada Zagreba za oko **225** djece u **30** odgojno-obrazovnih skupina.

Prisutna je tendencija povećanja broja radnika u gradskim dječjim vrtićima zbog povećanja kapaciteta i otvaranja novih odgojno-obrazovnih skupina za provođenje programa kao i povećavanja broja "trećih odgojitelja" za rad u odgojno-obrazovnim skupinama u koje su uključena djeca s težim teškoćama u razvoju. Zbog integracije djece s teškoćama u razvoju u 2020. godini bilo je zaposleno **276** dodatna odgojitelja (tzv. "trećih odgojitelja") i **27** njegovatelja.

S obzirom na sve veći broj djece s teškoćama u razvoju koja su integrirana u redoviti program, javlja se potreba uključivanja i pomagača sa specifičnim kompetencijama. Poseban problem uočen je kod djece s oštećenjima sluha i vida (gluha i nagluha - slijepa i slabovidna djeca) za koje je Grad Zagreb osigurao uključivanje komunikacijskih posrednika ili prevoditelja znakovnog jezika. U 2020. zaposlena su **2** komunikacijska prevoditelja kao potpora djeci s oštećenjima sluha i vida u koordinaciji sa Savezom gluho-slijepih „Dodir“.

U gradskim dječjim vrtićima integrirana su **djeca nacionalnih manjina** (cjelodnevni dvojezični hrvatsko-mađarski program predškolskog odgoja organiziran je za 20 djece rane i predškolske dobi u Dječjem vrtiću „Potočnica“).

Djeca pripadnici romske nacionalne manjine uključuju se u redovite i druge programe u gradskim dječjim vrtićima s mogućnošću uključivanja u besplatni program predškole dvije godine pred polazak u školu. U redovitom programu integrirano je oko 100 djece romske nacionalne manjine. Nastavljena je realizacija poludnevnog programa predškolskog odgoja i obrazovanja i programa pripreme za školu djece pripadnike romske nacionalne manjine u 2 odgojno-obrazovne skupine 5 dana tjedno pri udruzi „Unija Roma Hrvatske – Centar Cefferino Jimenez Malla“.

I dalje se provodi uključivanje **djece azilanata** u sustav predškolskog odgoja i obrazovanja u dječje vrtiće Grada Zagreba te je 2020. godine uključeno ukupno 25 djece.

Također, Grad Zagreb financira **program "Vrtić u bolnici"** za djecu u posebno teškim situacijama dugotrajne hospitalizacije na 2 lokacije Dječji vrtić "Bukovac" i Dječji vrtić "Izvor" u 4 skupine za oko 90 djece.

U sklopu Dječjeg vrtića Tatjane Marinić nastavio se provoditi se **program predškole za djecu bez roditeljske skrbi smještenu u Dječji dom Zagreb** u koji je uključeno 8 djece.

Obvezni program predškole organiziran je u gradskim dječjim vrtićima za oko 7.000 djece integriranih u redoviti program u godini prije polaska u osnovnu školu.

Za oko 1.100 djece školskih obveznika koji nisu uključeni u redoviti program, program predškole realiziran je u 70 posebno organiziranih skupina predškole u 32 gradska dječja vrtića.

Djeci u godini prije polaska u osnovnu školu, a koja zbog zdravstvenih teškoća nisu u mogućnosti pohađati program predškole u gradskom dječjem vrtiću, osiguran je program predškole u prostorima vlastitog doma, a sve sukladno uputama za sprečavanje i suzbijanje pandemije COVID-19.

Program predškole je besplatan za svu djecu roditelja/skrbnika s prebivalištem u Gradu Zagrebu u godini prije polaska u osnovnu školu, a dvije godine za djecu pripadnike romske nacionalne manjine, djecu pripadnike drugih nacionalnih manjina (odnosno djecu kojima hrvatski jezik nije materinski jezik) i djecu s teškoćama u razvoju s najmanje 250 sati programa.

Djeca s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju (uključujući i darovitu djecu) realiziraju individualizirani plan i program rada koji se prilagođava djetetovim potrebama i mogućnostima, a individualizacija se ogleda u programskom dijelu i u dužini trajanja programa. Stručni timovi koji djeluju u dječjim vrtićima prate razvojni tijek djece i njihovih potreba te se u suradnji s roditeljima i specijaliziranim ustanovama realiziraju zadaće podrške razvoja, posebice u posebnim programima.

Integracija učenika s teškoćama u razvoju u redovne osnovnoškolske i srednjoškolske odgojno-obrazovne ustanove

U Gradu Zagrebu od 2007. odobravaju se zahtjevi škola za uključivanje pomoćnika u nastavi sukladno kriterijima uključivanja i financiranja pomoćnika, a posljednje četiri godine Grad Zagreb uključen je u provedbu **Projekta "Pomoćnici u nastavi / stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza III."** koji se financira preko Europskog socijalnog fonda.

Na kraju polugodišta školske godine 2020./2021. bilo je uključeno **166** pomoćnika u nastavi za potrebe 200 učenika s teškoćama u razvoju u 31 osnovnoj školi i **7** pomoćnika u nastavi za potrebe 7 učenika s teškoćama u razvoju u 3 srednje škole. Grad Zagreb će daljnjim financiranjem njihova rada osigurati održivost projekta.

Stipendije za više kategorija osoba (djece i mladih)

U cilju povećane dostupnosti i kvalitete obrazovanja Grad Zagreb je tijekom 2020. dodijelio sljedeće stipendije:

S ciljem poboljšanja standarda najuspješnijim učenicima i studentima Grada Zagreba dodjeljuje se **Stipendija za izvrsnost**.

U rujnu i listopadu 2020. provedeni su natječaji za dodjelu stipendija učenicima i studentima za školsku/akademsku godinu 2020./2021., a za školsku godinu 2019./2020. dodijeljeno je **210** stipendija (96 učenika, 105 studenata i 9 doktoranada).

Zbog nastojanja da se učenici pripadnici romske nacionalne manjine potaknu na završavanje srednje škole i na nastavak obrazovanja u domeni visokog školstva dodjeljuje se **Stipendija Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine**.

Za školsku godinu 2019./2020. za pripadnike romske nacionalne manjine dodijeljeno je **75** stipendija (68 učenika i 7 studenata).

U cilju poboljšanja kompetencije svakog učenika koji se obrazuje za deficitarno zanimanje kao i razvoj obrtništva u cjelini dodjeljuje se **Stipendija Grada Zagreba za učenike koji se obrazuju za deficitarna zanimanja**.

U 2020. godini ukupan broj korisnika stipendija bio je **232** (što uključuje nastavak korištenja u drugom i trećem razredu): 61 stipendija za učenike 1. razreda, 77 stipendija za učenike 2. razreda i 94 stipendije za učenike 3. razreda.

Stipendija Grada Zagreba za učenike koji se obrazuju za medicinske sestre / tehničare opće njege namijenjena je redovnim učenicima četvrtih i petih razreda srednjih škola za medicinske sestre / tehničare opće njege u Gradu Zagrebu, koji nakon završenog školovanja imaju obvezu zaposliti se u ustanovama socijalne skrbi kojima je osnivač Grad Zagreb.

Za školsku godinu 2019./2020. dodijeljene su **2** stipendije.

Djeca kojima su jedan ili oba roditelja poginuli ili nestali u Domovinskom ratu, a imali su 1990. godine prebivalište u Gradu Zagrebu, ostvaruju pravo na **Pomoć djeci zagrebačkih branitelja poginulih ili nestalih u Domovinskom ratu**.

U akademskoj godini 2019./2020. pomoć su primala **2** studenata, a u akademskoj godini 2020./2021. **1** student u mjesečnom iznosu od 700,00 kuna.

U 2020. godini nije bilo niti jedne prijave za **Stipendiju Grada Zagreba za nagrađene učenike srednjih škola na međunarodnim natjecanjima**.

Zbog mogućnosti jednakog obrazovanja za sve građane dodjeljuje se **Stipendija Grada Zagreba za učenike i studente slabijega socijalnog statusa** koja se dodjeljuje i studentima poslijediplomskih sveučilišnih (doktorskih) studija i studente poslijediplomskih specijalističkih studija.

Za školsku/akademsku godinu 2019./2020. dodijeljene su ukupno **72** stipendije (35 za učenike u iznosu od 2.618,70 kn mjesečno, 36 za studente u iznosu od 3.741,00 kn mjesečno i 1 za studente poslijediplomskih sveučilišnih (doktorskih) studija i studente poslijediplomskih specijalističkih studija u iznosu od 4.489,20 kn mjesečno).

Zbog sustavne brige o potrebama najranjivijih skupina građana, osobito mladih osoba s invaliditetom i zbog njihovog ravnopravnog sudjelovanja na tržištu rada vrši se dodjela **Stipendija učenicima i studentima s invaliditetom**.

U školskoj/akademskoj godini 2019./2020. dodijeljeno je **36** stipendija učenicima, **24** studentima i **1** studentici poslijediplomskog studija.

Stipendiju je koristilo ukupno **75** korisnika: (stipendiju su nastavili koristiti 4 učenika te 10 studenata koji su pravo na korištenje stipendije stekli prije 2017. godine kada je uvedena obveza godišnje prijave na javni natječaj).

Područje Strateškog cilja 2. obuhvaća 29 operativnih ciljeva kroz koje je zadano 72 aktivnosti, a za što je ukupno iz proračuna Grada Zagreba u 2020. utrošeno 1.069.000.992,84 kn.

PODRUČJE STRATEŠKOG CILJA 3.

Osigurati zaštitu ljudskih prava i suzbijanje svih pojava diskriminacije te snažnije povezati socijalnu politiku i politiku zaštite ljudskih prava; smanjiti diskriminaciju skupina izloženih najvećem riziku od diskriminacije te povećati ravnopravnost

Socijalni plan Grada Zagreba analizom mreže usluga, definirao je prioritete djelovanja za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom: proširenje mreže dostupnih usluga i programa, osiguravanje specijaliziranih usluga i razvoj alternativnih oblika skrbi (dnevni centri). Široka paleta socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom pruža se kroz djelovanje ustanova socijalne skrbi.

Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom – Zagreb“

Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom – Zagreb“ provodi grupe podrške za roditelje korisnika uključene u program rane intervencije i za roditelje korisnika uključenih u dnevni program s ciljem osnaživanja roditelja te jačanja osobne i obiteljske otpornosti na stres i krizna razdoblja, pruža psihosocijalnu podršku, pomaže u razvijanju socijalnih vještina roditelja, omogućuje međusobnu razmjenu iskustava te pružanje različitih informacija.

Tijekom 2020. godine u programe je uključeno preko **500** korisnika, održano je **30** radionica i grupa za roditelje, **5** stručnih edukacija, **3** online edukacije te **4** webinara za stručnjake iz Hrvatske i regije. Edukacijama je prisustvovalo ukupno **224** stručnjaka a **40** stručnjaka uključeno je u supervizijske susrete. Uslugu Savjetovališta za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, koji djeluje u okviru redovite djelatnosti ustanove, primilo je **80** korisnika.

Centar za rehabilitaciju SILVER

Centar za rehabilitaciju SILVER provodi osposobljavanje slijepih osoba za korištenje tehnike bijelog štapa, osposobljavanje pasa vodiča slijepih, rehabilitacijskih pasa, terapijskih pasa, (re)habilitaciju sa psom, terapije senzorne integracije uz terapijskog psa, usluge poludnevnog boravka te osiguranje zdravstvene zaštite i prehrane pasa u programima uzgoja, socijalizacije i školovanja, edukacije korisnika, osiguranje smještaja i prehrane korisnicima za

vrijeme edukacije te organiziranje i pružanje volonterske kao i stručne podrške osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima.

Tijekom 2020. godine programima Centra za rehabilitaciju SILVER bilo je obuhvaćen **351** korisnik, pruženo je **3.416** usluga psihosocijalne podrške, **122** usluge smještaja, **898** usluga poludnevnog boravka i **39** usluga rane intervencije, korisnicima je dodijeljeno **12** pasa vodiča, pomagača i terapijskih pasa i realizirana su **2** projekta.

Centar za pružanje usluga u zajednici „Novi Jelkovec“

Obzirom da je djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, nužno osigurati podršku preko socijalnih i drugih usluga, na prihvatljiv i odgovarajući način, Grad Zagreb je osnovao ustanovu socijalne skrbi pod nazivom Centar za pružanje usluga u zajednici „Novi Jelkovec“. Ustanova pruža usluge smještaja osobama s invaliditetom kroz oblik stambenih zajednica, dnevnog i poludnevnog boravka te usluge u zajednici kao što su rana intervencija, pomoć u kući, psihosocijalna podrška.

Prvi korisnici primljeni su u studenom 2020. godine. Za **7** odraslih osoba s tjelesnim invaliditetom pružena je usluga organiziranog stanovanja, održane su **4** kreativne radionice, pružene su usluge fizioterapeuta sukladno potrebama korisnika 2 do 3 puta tjedno i svakodnevna psihosocijalna podrška stručnih radnika, održano je **6** edukacija za asistente, **4** prezentacije udruga civilnog društva i stručno usavršavanje stručnih radnika (predavanja i on-line edukacije).

Specijalizirani javni prijevoz kombi vozilima

Posebnu ulogu ima specijalizirani javni prijevoz kombi vozilima koji se odvija u vidu svakodnevnog prioritetnog i povremenog prijevoza. Specijalna kombi vozila dostupna su korisnicima 24 sata dnevno, uključujući i vikende, blag dane i ostale neradne dane, kao i dežurstvo u noćnom radu od 00:00 do 06:00 sati jednog kombi vozila. Zahtjevi za prijevozom uključuju prijevoz na posao, prijevoz na fakultet, prijevoz u srednju školu, prijevoz u ustanove za obrazovanje i rehabilitaciju.

U 2020. godini prijevoz je koristilo ukupno **312** korisnika (263 osobe s invaliditetom i 49 djece s teškoćama u razvoju). U svakodnevnom ili prioritetnom prijevozu bilo je **115** korisnika (80 osoba s invaliditetom i 35 djece s teškoćama u razvoju) a u povremenom prijevozu **197** korisnika (183 osobe s invaliditetom i 14 djece s teškoćama u razvoju). Realizirana je **15.071** vožnja u prijevozu osoba s invaliditetom i **3.680** vožnji u prijevozu djece s teškoćama u razvoju.

Zaklada za pomoć ženama žrtvama ratnog zločina silovanja u Domovinskom ratu

Zbog višestrukih saznanja kao i spoznaja o ratnom stradanju žena i muškaraca koji su žrtve ratnog zločina silovanja, osnivanjem Zaklade za pomoć ženama žrtvama ratnog zločina silovanja u Domovinskom ratu željelo se postići pružanje materijalne i nematerijalne pomoći žrtvama ratnog zločina silovanja u Domovinskom ratu, kontinuirano prikupljanje osobnih

svjedočanstava o proživljenim iskustvima te upoznavanje domaće i međunarodne javnosti o prikupljenim svjedočanstvima.

Tijekom 2020. godine u aktivnosti Zaklade uključeno je oko **30** korisnika, realiziran je Program psihološke potpore i osnaživanja „Ja sam mnogo više od moje traume“, 2 Follow up programa podrške i pomoći, Program potpore, istraživanja i prikupljanja svjedočanstva, snimljen je dokumentarni film „Jače od traume“ čija premijera se očekuje u proljeće 2021. i održan je okrugli stol „Seksualno zlostavljanje u logoru Stara Gradiška, nekažnjeni zločin“.

Azilanti, tražitelji azila i stranci pod supsidijarnom zaštitom i stranci pod privremenom zaštitom

Odlukom o socijalnoj skrbi Grada Zagreba u 2014. godini po prvi puta se definiraju azilanti s boravištem u Gradu Zagrebu kao osobe koje imaju pravo na socijalna prava i usluge, a 2016. godine se ta kategorija proširuje na azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom s prebivalištem u Gradu Zagrebu, kojima je međunarodna zaštita odobrena sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti.

Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/19) koja je stupila na snagu 8. ožujka 2019. godine, kao korisnici prava propisanih Odlukom o socijalnoj skrbi, uvršteni su i članovi obitelji azilanata i članovi obitelji stranaca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, a kojima je međunarodna zaštita odobrena sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti.

Grad Zagreb prepoznaje organizacije civilnog društva kao važne partnere u integraciji azilanata te je putem natječaja i javnog poziva za udruge financijski podržao organizacije s projektima koje podupiru njihovu integraciju.

Područje Strateškog cilja 3. obuhvaća 3 operativnih ciljeva kroz koje je zadano 14 aktivnosti, a za što je ukupno iz proračuna Grada Zagreba u 2020. utrošeno 21.871.219,07 kn.

PODRUČJE STRATEŠKOG CILJA 4.

Jačati administrativne kapacitete lokalne uprave, unaprijediti horizontalnu i vertikalnu koordinaciju te umreženost različitih sustava u procesu razvoja mreže socijalnih usluga i povećati uključenost civilnog društva i strateške socijalne investicije ulaganjima u razvoj usluga i programe

Tijekom 2020. godine djelovalo se u cilju razvoja kompetencija pružatelja usluga u svim djelatnostima za planiranje i organiziranje usluga koje doprinose socijalnom uključivanju te na jačanju kompetencija pružatelja usluga putem izrade i prijavljivanja projekata za financiranje iz fondova Europske unije.

Grad Zagreb uspostavio je strateška partnerstva i praksu višegodišnjeg financiranja usluga koje pružaju udruge, pružatelji socijalnih usluga sukladno prioritetima razvoja mreže socijalnih usluga.

Financiranje programa i projekata udruga

Postupak financiranja udruga iz proračuna Grada Zagreba, sukladno Uredbi o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21), uređen je Pravilnikom o financiranju udruga iz proračuna Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 19/19). Financiranje se provodi na temelju javnog natječaja, javnog poziva i izravnom dodjelom sredstava.

Javni natječaji za financiranje programa i projekata udruga iz Proračuna grada Zagreba za 2020. objavljeni su 05. veljače 2020. Rok za podnošenje prijava na Javni natječaj je bio 30 dana te je istekao 06. ožujka 2020. Prijava se mogla podnijeti isključivo u elektroničkom obliku putem on line servisa e-Pisarnice koji se nalazi na internetskim stranicama Grada Zagreba.

Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, u 2020. godini nastavio je s provedbom **Javnog natječaja za financiranje trogodišnjih programa udruga** iz područja pružanja socijalne usluge privremenog smještaja beskućnika i potpore radu skloništa i savjetovališta za žrtve nasilja u obitelji za razdoblje od 2019. do 2021. godine iz proračuna Grada Zagreba te raspisao još dva trogodišnja Javna natječaja:

- Javni natječaj za financiranje trogodišnjih programa udruga iz područja razvoja mreže socijalnih usluga usmjerenih prioritetnim korisničkim skupinama za razdoblje od 2020. do 2022. godine iz proračuna Grada Zagreba i
- Javni natječaj za financiranje trogodišnjih programa udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom kroz pružanje izvaninstitucionalnih usluga za razdoblje od 2020. do 2022. godine iz proračuna Grada Zagreba.

Javni poziv za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2020. objavljen je 14. veljače 2020. te je bio otvoren do iskorištenja sredstava.

U cilju razvoja mreže usluga za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djecu i mlade s problemima u ponašanju, starije osobe, žrtve obiteljskog nasilja, beskućnike, osobe s invaliditetom kao i udrugama mladih, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji te iz područja zdravlja, Grad Zagreb podržava i programe i projekte udruga.

U cilju većeg prikupljanja sredstava iz fondova Europske unije, Grad Zagreb raspisuje i **javni poziv za sufinanciranje provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa Europske unije, fondova Europske unije i inozemnih fondova.**

Provođenje projekata iz sredstava fondova Europske unije

U 2020. godini Grad Zagreb, nadležni gradski uredi, aktivno su u suradnji s udrugama i ustanovama s područja Grada Zagreba te u suradnji s drugim jedinicama lokalne samouprave, ustanovama i udrugama iz drugih država provodili projekte usmjerene svim korisničkim skupinama, financirane sredstvima Europskog socijalnog fonda i sredstvima Programa unije.

- Gradski ured za obrazovanje
 - Projekt "Pomoćnici u nastavi / stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza III."
- Gradski ured za zdravstvo
 - Projekt Integrirani pristup skrbi za starije osobe u kući „CrossCare – HomeCare“
- Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, bilo je u provedbi **12** projekata (u kojima je Grad Zagreb bio i nositelj i partner u provedbi):
 - „Mreža za mlade za socijalno uključivanje“,
 - „Centar za integraciju“,
 - „Novi Jelkovec – mjesto neovisnog življenja“,
 - „A.S.A.P. – sistemski pristup počiniteljima“,
 - „Novi početak – podrška beskućnicima za uključivanje u društvenu zajednicu“,
 - „Transport innovation for vulnerable to exclusion people needs satisfaction“,
 - „Društveni centar Prečko“,
 - „SENIOR AKTIV – Program poticanja aktivnog starenja na području Grada Zagreba“,
 - „Senior 2030 - Tematska mreža za politiku aktivnog starenja u Hrvatskoj“,
 - „Društveni centar Borovje“,
 - „Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje“,
 - „Gerontološka mreža – Proširenje obuhvata, kvalitete i ponude aktivnosti Gerontoloških centara i usluga za oboljele od Alzheimerove bolesti“.

Grad Zagreb je tijekom 2020. od strane nadležnosti Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom koji se najuže bavi poslovima socijalne zaštite, na Europski socijalni fond i Programe Europske unije prijavio **20** projektnih prijedloga u partnerstvu s udrugama, ustanovama i jedinicama lokalne samouprave od čega 2 projektna prijedloga kao nositelj te 18 u svojstvu partnera.

Područje Strateškog cilja 4. obuhvaća 2 operativna cilja kroz koje je zadano 13 aktivnosti, a za što je ukupno iz proračuna Grada Zagreba u 2020. utrošeno 21.996.265,58 kn.

ZAKLJUČNO

Počevši od 2004. godine, kada je donesen prvi strateški dokument u području socijalnog planiranja, Grad Zagreb kontinuirano provodi mjere i aktivnosti kojima unapređuje kvalitetu života u Gradu Zagrebu, posebno naših socijalno ugroženih sugrađana.

2020. godina za Grad Zagreb bila je obilježena izazovima krize uzrokovane pandemijom COVID-19 i potresima. No, unatoč krizama, Grad Zagreb svoje je djelovanje i način rada prilagodio potrebama te je istovremeno nastojao osigurati provedbu svih formalnih prava iz svoje nadležnosti. Dokaz tome je i da se samo 6 mjera zadanih Akcijskim planom za 2020. godinu Socijalnog plana Grada Zagreba 2014.-2020. nije provelo iz opravdanih razloga uzrokovanih pandemijom COVID-19.

Razdoblje provedbe Socijalnog plana Grada Zagreba bilo je planirano do 2020. godine. No, s obzirom da je na nacionalnoj razini u tijeku izrada nacionalnog plana razvoja socijalnih usluga, kojima će se definirati okvir pružanja socijalnih usluga kao i izrada socijalnih planova na razini županija, Gradska skupština Grada Zagreba, na sjednici 3. veljače 2021., donijela je Zaključak kojim se produžuje provedba Socijalnog plana Grada Zagreba 2014. - 2020. do kraja 2021. (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/21).

IZVJEŠĆE AKCIJSKOG PLANA ZA 2020.
SOCIJALNOG PLANA GRADA ZAGREBA 2014.-2020.
PRIKAZ UTROŠENIH SREDSTAVA IZ PRORAČUNA GRADA ZAGREBA I
DRUGIH IZVORA FINANCIRANJA PREMA STRATEŠKIM CILJEVIMA

Strateški cilj 1. Smanjiti nezaposlenost u Gradu Zagrebu, jačati lokalne strategije zapošljavanja, partnerstva u zapošljavanju i socijalno poduzetništvo te povećati ukupno sudjelovanje na tržištu rada uzimajući u obzir prioritetne skupine za zapošljavanje	30.284.755,89 kn
Strateški cilj 2. Smanjiti broj osoba koje žive u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti učinkovitom kombinacijom novčanih pomoći i osiguranja visokokvalitetnih usluga, širi spektar socijalnih usluga u zajednici za prioritetne korisničke skupine u sustavu socijalne skrbi	1.069.000.992,84 kn
Strateški cilj 3. Osigurati zaštitu ljudskih prava i suzbijanje svih pojava diskriminacije te snažnije povezati socijalnu politiku i politiku zaštite ljudskih prava; smanjiti diskriminaciju skupina izloženih najvećem riziku od diskriminacije te povećati ravnopravnost	21.871.219,07 kn
Strateški cilj 4. Jačati administrativne kapacitete lokalne uprave, unaprijediti horizontalnu i vertikalnu koordinaciju te umreženost različitih sustava u procesu razvoja mreže socijalnih usluga i povećati uključenost civilnog društva i strateške socijalne investicije ulaganjima u razvoj usluga i programe	21.996.265,58 kn
Ukupno:	1.143.153.233,38 kn

*dr. izvor financiranja (decentralizirana sredstva): 19.020.018,38 kn

** dr. izvor financiranja (sredstva iz EU fondova): 6.659.687,63 kn

